

Nhlayiso hi nkarhi wa CORONA

Xana CORONA yi hangalaka njhani?

Xitsongwatsongwana xi nghena emirini hi nomo, hi tinhompfu na hi mahlo ya hina. Xi nga hangalaka hi ku olova. Swi teka ntsena munhu un'we loyi a nga tluletiwa loyi nga le xikarhi ka ntshungu, ekerekeni kumbe eka ntlawa wa le kaya leswaku xitsongwatsongwana xi hangalaka.

- Xi nga hangalaka loko munhu loyi a nga tluletiwa a khohlola kumbe a entshemula a ri ekusuhi na wena. Loko mathonsi lamantsongo ya wela enon'wini wa wena, etinhompfini kumbe eka mahlo ya wena, u ta tluletiwa.
- Hi nga thlela hi tluletiwa loko hi khumba ndzhawu leyi na mathonsi lamantsongo ya CORONA ya nga wela eka yona, I vi hi khumba tingohe ya hina.
- Eka tin'wana tindzhawu, xitsongwatsongwana xi nga tshama ku ringana kwalomu ka 72 wa tiawara.

Ndlela yo sivela ku hangalaka ka CORONA

Hi nga ti sirhelela na ku sirhelela vanhu van'wana hi ku hlayisa ntlovelo wa rihanyu lerinene.

Mintolovelo ya rihanyu lerinene

- Khohlola kumbe u entshemulela eka xikokola lexi khondliweke kumbe eka tissue. Lahlela tissue endzeni ka xikhomo xa malakatsi lexi pfariweke.
- Papalata ku khumba mahlo, nhompfu kumbe nomo wa wena hi mavoko lawa ya nga hlambiwangiki.
- Hlamba mavoko hi xisibi na mati kumbe hi xihalaki lexi nga na xidlaya switsongwatsongwana ku ringana kwalomu ka 20 wa tisekoni.
- Basisa tindzhawu na switirhisiwa leswi khomiwaka swinene hi mati yo hisa na xisibi nkarhi na nkarhi. Tirhisa xidlaya switsongwatsongwana laha swi kotekaka.
- Anakanya hi selifoni ya wena tanihi voko ra wena ra vunharhu. Yi sule hi lapi. Chela xidlaya switsongwatsongwana elapini, kumbe loko u ri hava, tirhisa xisibi na mati yo hisa.

Ku papalata ku tshinela ekusuhi na vanhu van'wana

Ku papalata ku tshinela ekusuhi na vanhu van'wana swi na nkoka swinene, hikuva swi pfuneta ku sivela ku hangalaka ka xitsongwatsongwana hi tindlela timbirhi. Swi sivela leswaku u tluletiwa ku suka eka munhu un'wana loyi a vabyaka naswona a ri na CORONA. Nakambe swi sivela leswaku u tluleta CORONA eka vanhu van'wana, hikuva u nga va u ri na xitsongwatsongwana kambe u nga swi tivi.

- Hunguta ku khumbana na vanhu van'wana laha swi kotekaka.
- Hlayisa swiletelo leswi sindzisiwaka swa Mfumo mayelana na leswi u faneleke ku swi endla hi nkarhi lowu wa ku pima mafama-fambelo ya vanhu.
- Ringeta ku hlayisa mpfhuka wa kwalomu ka timitara timbirhi ku suka eka vanhu van'wana.
- Papalata ku tshinela ekusuhi na vanhu lava vabyaka.
- Eka swiyimo swin'wana, ku papalata ku tshinela ekusuhi na vanhu van'wana swi nga va swi tika. Kwalaho, tiyisisa leswaku u hlamba mavoko ya wena hi vukheta SWINENE, u swi endla NKARHI NA NKARHI naswona u NGA VI khumba ngohe ya wena.

Hikokwalaho ka yini ku pimiwa mafamba-fambelo ya vanhu?

Hi ti 26 March 2020 mfumo wa Afrika Dzonga wu lerise leswaku ku pimiwa mafamba-fambelo ya vanhu ku ringana 21 wa masiku etikweni hinkwaro.

- Mfumo wu endle leswi leswaku ku ta hungutiwa ku hangalaka ka xitsongwatsongwana. (ku hunguta ku vabya ka vanhu vo tala hi nkarhi wun'we).
- Loko hi tshama emakaya nkarhi wo leha, kona hi ta hunguta timhangu ta ku tluleta xitsongwatsongwana ku suka eka munhu un'we ku ya eka un'wana na ku xi hangalasa ku suka endzhawini yin'we ku ya eka yin'wana.
- Ku pima mafamba-fambelo ya vanhu swi endleriwa ku sivela leswaku vanhu vo tala va vabya hi nkarhi wun'we. Loko swi va tani, kona tirhelo ra hina ra nhlayiso wa rihanyu na tindzhawu ta nhlayiso wa rihanyu a ti nge swi koti ku tshungula vanhu hinkwavo lava vabyaka. Vanhu vo tala swinene va ta lova.